

SUNDSVALLS KOMMUN
sundsvalls.kommun@sundsvall.se
helene.svedin@sundsvall.se

2023-09-25

1 (19)

Dnr- SI 2023:938

Beslut

---

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Kyrkmons skola i Sundsvalls kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Kyrkmons skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetsätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier *i hög utsträckning, i flera delar* eller *i låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Kyrkmons skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och följer upp jämställdhetsarbetet på skolan samt att rektorn tillsammans med skolans personal arbetar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete.

Undervisning

Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i flera delar* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn strategiskt arbetar tillsammans med skolans personal och elever för att gemensamma förhållningssätt och strategier för studiero upprätthålls i klassrummen.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att identifiera och analysera eventuella skillnader i omdömen och betyg mellan lärare, ämnen och årskurser samt för diskussioner med lärare utifrån en sådan analys.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **29 mars 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (2023:938) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Kyrkmöns skola leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn leder en organisation där roller och ansvar är tydliga. Rektorn skaffar sig en förhållandevis god bild av verksamheten utifrån en uppföljning av olika typer av resultat samt hur lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen. Rektorn skapar förutsättningar för skolans personal att samverka i frågor rörande utbildningen. Skolans arbets- och förhållningssätt är kända och tillämpas överlag av skolans personal. Rektorn följer upp att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Det saknas rutiner för introduktion av nyanställda lärare. Det finns inga gemensamma strategier för hur skolans jämställdhetsarbete ska bedrivas.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn har god kännedom om nulägesbilden på skolan. Rektorn skapar en grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp olika kunskapsresultat på skolan. Rektorn analyserar exempelvis elevernas måluppfyllelse och kunskapsutveckling samt resultat i olika ämnen, främst ämnen som omfattas av nationella prov. Analyserna görs med ledning av rektor genom kontinuerliga uppföljningsmöten, så kallade elevhälsomöten (EHM), kontinuerliga avstämningar med arbetslagen på skolan samt regelbundna prognosmöten med huvudmannen. I intervjuer framkommer att det görs orsaksanalyser till vad låg måluppfyllelse hos eleverna eller problem i undervisningens genomförande kan bero på. Screeningar samt olika tester och olika slags kartläggningar i varje årskurs genomförs regelbundet. Speciallärarna analyserar,

på uppdrag av rektorn, olika typer av resultat och ger återkoppling till lärarna med förslag på olika insatser som syftar till en förbättring av kunskapsresultaten.

Rektorn analyserar även skolans kortsiktiga målarbete via så kallade överenskommelser genom att ge skriftlig respons på lärarnas utvecklingsarbete.¹ Rektorn följer regelbundet upp lärarnas utvecklingsområden och diskuterar överenskommelserna med lärarna för att försäkra sig om att överenskommelserna följs.

Vidare visar granskningen att det finns ett gemensamt arbete på skolenheten gällande värdegrundsarbete. Värdegrundsarbetet är invävt i skolans verksamhet, exempelvis i klassråden när lärare pratar med sina elever om arbetsro och om deras rättigheter och skyldigheter. Värdegrundsuppdraget är även inlagt i skolans kortsiktiga målarbete som leds av rektorn. I intervjuer framkommer att skolans gemensamma värdegrundsarbete, det så kallade "nolltolerans"-arbetet, som innefattar främjande och förebyggande insatser för trygghet, är under utveckling. Rektorn besöker alla klasser vid ett par tillfällen varje termin och pratar om värdegrundsarbetet samt tydliggör arbetet med nolltolerans och skolans konsekvenstrappa.²

Varje år genomförs en trivsel- och trygghetsenkät. Rektorn tillsammans med arbetslagen följer upp och analyserar enkätresultatet. Elevhälsan är delaktig i uppföljningen av värdegrundsarbetet. I intervjuer framkommer även att lärarna analyserar sitt värdegrundsarbete och hur väl det ger avtryck i undervisningen. Exempelvis uppger lärarna att det arbetas med "i varje lektion, hela tiden".

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn har skapat goda förutsättningar för lärarna att samverka. Skolinspektionens Skolenkät, 2022,³ visar att lärarna anser att det finns en god

---

¹ Arbetslagen arbetar med så kallade överenskommelser i vilka de beskriver insatser och aktiviteter som varje arbetslag ska göra under en period för att nå uppsatta mål. Rektorn och varje enskild personal har också en överenskommelse för hur hen ska bidra till skolans systematiska kvalitetsarbete genom att arbeta med konkretiserade kortsiktiga mål, exempelvis att undervisningen tillrättläggs så att varje enskild elev ges möjlighet att nå betygsriterierna. Överenskommelserna följs kontinuerligt upp av rektorn.

² Konsekvenstrappa: Skolans riktlinjer för hur skolans personal ska agera vid till exempel kränkningar.

³ Skolinspektionen genomför Skolenkäten varje år som en del av granskningen av skolverksamheten i landet. Enkäten riktar sig till elever, föräldrar och pedagogisk personal och genomförs löpande med en tvåårsfrekvens för alla skolor. För alla frågor i enkäten beräknas ett snitt för referensgruppen. Skalan är 1–10 där ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning. Skolinspektionens Skolenkät, 2022, resultat för årskurs 5, [Kyrkmöns skola, Sundsvalls kommun \(skolverket.se\)](https://www.skolverket.se)

samverkan där lärarna delar med sig och det sker ett kollegialt lärande samt att det ges goda förutsättningar för det. I intervjuer framkommer att lärarna, med ledning av rektorn, försöker samspela på bästa sätt genom att ta ett gemensamt ansvar att tillämpa skolenhetens arbets- och förhållningssätt. Dock framkommer att lärarna inte alltid följer de gemensamma ramarna fullt ut.

Det finns en utvecklad mötesstruktur på skolan med olika former av möten, exempelvis pedagogiska konferenser, ämnesträffar och arbetslagsträffar. Det framgår av granskningen att det är tydligt vad som är syftet med olika möten vilket exempelvis möjliggör för lärarna att i arbetslagsträffarna kunna fokusera på diskussioner om undervisning, lyfta utmaningar och framgångsfaktorer samt föra diskussioner som är utvecklande för deras yrkesroller.

Ett annat exempel på samverkan är att rektorn skapat utrymme i tid för lärarna för att skapa goda förutsättningar till samsyn kring läromedelsval. Lärarna som ingår i ett arbetslag har ett samarbete kring planering om elevers studiesituation. I fokus är även att skapa gemensamma arbetsätt och en gemensam linje samt utvecklas tillsammans i att bli mer kompetenta att stödja elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer (NPF) genom att utveckla skolans lärmiljö.

Av granskningen framgår att Kyrkmons skola har en hög andel lärare med legitimation och utbildning för den undervisning de bedriver.⁴ När nya lärare, både behöriga och obehöriga, rekryteras till skolan introduceras de delvis av rektorn och får stöd av kollegor. Introduktionen sker dock inte på ett planerat och strukturerat sätt.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att Kyrkmons skola saknar ett aktivt verksamhetsgemensamt strategiskt arbete med jämställdhetsfrågor som initieras, leds och styrs av rektorn. Jämställdhetsarbetet finns nämnt i likabehandlingsplanen men det finns ingen framtagna strategi eller inarbetade rutiner för hur jämställdhet ska arbetas med i undervisningen. Elevhälsan berättar att det saknas ett medvetet arbete med jämställdhet. Vidare uppger rektorn att det inte finns någon gemensam strategi för hur jämställdhet ska tas upp i undervisningen. Rektorn genomför heller inte någon uppföljning av lärarnas jämställdhetsarbete. Lärarna berättar att jämställdhetsfrågorna ryms inom den ordinarie undervisningen och är integrerade i den, exempelvis genomförs kill- och tjejsnack vid flera tillfällen. Eleverna berättar att de ibland pratar om vad jämställdhet är. I Skolenkäten 2022 hade dock eleverna i årskurs 5 vid Kyrkmons skola ett betydligt lägre resultat på frågan *Tycker du att lärarna behandlar alla elever lika oavsett om de är flickor,*

---

⁴ I Skolverkets statistik för år 2022/23 framkommer att skolan har hög lärarbehörighet (92 procent), jämförelsevis med riket (71 procent).

pojkar eller har annan könsidentitet? jämfört med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter.⁵

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och följer upp jämställdhetsarbetet på skolan samt att rektorn tillsammans med skolans personal arbetar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn behöver utveckla sitt arbete i att leda och styra jämställdhetsarbetet på skolan. I avsaknad av ett medvetet jämställdhetsarbete finns en risk att omedvetna normativa könsmonster vidmakthålls i elevernas utbildning och skolmiljö.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.⁶ Enligt läroplanen (Lgr 22) ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.⁷ Av läroplanen framgår vidare att sättet skolan organiserar utbildningen på, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma elevernas föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt ges samma möjligheter att pröva och utveckla sina förmågor och sina intressen på lika villkor oberoende av könstillhörighet.⁸

Enligt läroplanen ska skolan aktivt verka för jämställdhet. Skolan ska gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för flickor och pojkar. I enlighet med grundläggande värden ska skolan också främja interaktion mellan eleverna oberoende av könstillhörighet. Det framgår vidare att utbildningen ska utveckla elevernas förståelse av hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna

---

⁵ Medelvärde för elever i årskurs 5 vid Kyrkmons skola var 5,8 vilket kan jämföras med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter 7,4.

⁶ 1 kap. 5§ skollagen.

⁷ Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag. s. 6.

⁸ Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag. s. 6.

utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmönster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor. Rektorn har också ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.⁹

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla ett strategiskt och medvetet jämställdhetsarbete. Arbetet med jämställdhet kan ta sin utgångspunkt i att lärarna utvecklar sin kunskap om jämställdhet, exempelvis genom kompetensutveckling och kollegiala samtal för att diskutera erfarenheter och sprida exempel. Det bör även finnas gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen, till exempel låta eleverna stimuleras att diskutera jämställdhet i samhället och i skolan eller införa jämställdhetstema-arbeten i verksamhetens överenskommelser. För att säkerställa att lärarna integrerar jämställdhetsarbetet i undervisningen kan rektorn ställa frågor om personalens fortlöpande jämställdhetsarbete vid medarbetarsamtal. Vidare behöver genomförda strategier kontinuerligt följas upp och omprövas.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i *hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen på Kyrkmons skola är varierad, strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd med ett tydligt målfokus. Lärarna arbetar med att ge eleverna självförtroende och motivation och anpassar undervisningen efter elevernas behov och förutsättningar. Eleverna har också möjlighet till inflytande, genom att kontinuerligt utvärdera undervisningen.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

---

⁹ Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Målfokusering, varierad undervisning, struktur och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen på Kyrkmöns skola är varierad och stimulerande. Av intervjuer och observationer framkommer att eleverna får möta och pröva på att lösa olika typer av uppgifter. Lektionerna följer ett logiskt flöde och eleverna ges möjlighet att arbeta enskilt, i grupp och i helklass. Inom arbetsformerna varierar lärarna arbetssätt genom att eleverna exempelvis får se filmklipp, lyssna till genomgångar, arbeta praktiskt eller enskilt skriva för hand och på datorn.

Vid de observationer som Skolinspektionen genomfört ger lärarna eleverna aktivt stöd genom att hjälpa, leda och lotsa eleverna framåt i sin kunskapsutveckling. Lärarna har fungerande strategier för att säkerställa att eleverna kommer igång med sitt arbete efter genomgångarna. Lärarna ser till att eleverna förstår innehållet genom att ge tydliga beskrivningar, förklaringar och instruktioner. Lärarna är även i ständig dialog med eleverna genom att fånga upp deras frågor och ge uppmuntran och beröm. I de fall eleverna har svårt att komma igång, eller inte förstår, ges de stöd, och lärarna kommer med idéer och förslag.

Det finns en gemensam lektionsstruktur på skolan med tydliga inledningar, genomgångar och avslut. Vid de observerade lektionerna har lärarna intresseväckande lektionsstarter och ger konkreta sammanhang i genomgångar. Av intervjuer med elever och lärare framgår att lärarna vanligen strukturerar innehållet i undervisningen och förmedlar det exempelvis genom att berätta om dagens upplägg, delge veckoplaneeringar eller visa digitala presentationer.

Lektionernas mål och syfte tydliggörs för eleverna på olika sätt och sker i olika utsträckning. Vid flera lektionsbesök observeras att lärarna förmedlar vilken kunskap som undervisningen ska leda till, antingen under lektionens gång eller vid lektionens avslut. Vidare har lektionerna tydliga avslut. Vid flera lektionsbesök avslutar lärarna lektionerna med att summera lektionens innehåll och ställer sedan kontrollfrågor till eleverna där eleverna får svara muntligt eller visa tummen upp eller ner om lektionens innehåll.

Självförtroende, motivation, förväntningar och utmaningar

Granskningen visar att lärarna har flera olika strategier för att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära, exempelvis genom att berömma, peppa och ge positiv samt konstruktiv feedback. Vid de besökta lektionerna ger både genomgångar och arbetsuppgifter uttryck för höga förväntningar på eleverna. I intervjuer uppger eleverna att lärarna ger beröm när de har arbetat bra och haft

studiero. Undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassade efter aktuell elevgrupp. Undervisningen stimulerar och utmanar eleverna oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling och elevernas engagemang bibehålls mellan olika arbetsmoment under lektionstiden. Lärarna ger utmaningar till olika elever i en och samma undervisningssituation samt utformar undervisningen så att stödjande insatser och utmaningar kommer alla elever till del. Både eleverna och lärarna uppger dock att det kan vara svårt att få eleverna att vilja prova på mer avancerade eller fördjupande uppgifter.

Anpassningar, stimulans och utmaningar

Granskningen visar att skolan bedriver ett medvetet och strukturerat arbete med att anpassa undervisningen efter elevgrupperna. Lärarna skapar en flexibel undervisning för att stimulera och utmana alla elever och individanpassar undervisningen efter elevernas behov. Under lektionsobservationerna ger lärarna positiv respons på elevernas arbetsinsatser och uppmuntrar dem att göra sitt bästa i aktiviteter väl anpassade till de olika åldersgrupperna. Förutom en strukturerad undervisning med tydliga förklaringar och visuellt stöd, finns olika hjälpmedel som kan möta upp elevernas behov, exempelvis skärmar och hörselkåpor. En del elever ges fler pauser och det finns möjlighet att dela upp eleverna i olika grupprum. Speciallärare arbetar även individuellt med elever, exempelvis med lästräning.

Elevhälsan beskriver att de observerar lektioner, samt ger lärarna tips och råd kring extra anpassningar, främst på gruppnivå. En representant ur elevhälsan berättar att de arbetar utifrån synsättet att det som är bra för en enskild elev är bra för alla elever. Lärarna beskriver att idéer, tips och råd kring extra anpassningar sprids mellan lärarna inom ämnes- och arbetslagen. Arbetet med tillgängliga arbetsmiljöer uppges av EHT vara en pågående process som kan förbättras. Just nu genomför skolans personal en utbildning om NPF.

På de lektioner som observeras uppfattar Skolinspektionen att undervisningen ligger på en, för elevgruppen lämplig nivå. Blir några elever snabbt klara finns efterföljande uppgifter, så som arbetsblad eller digitala uppgifter.

Elevernas delaktighet i sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna görs delaktiga i undervisningen genom att lärarna låter dem till viss del delta i planering och utvärdering. I undervisningen ingår varierade metoder för att utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. Exempelvis får eleverna genomföra veckoutvärderingar, göra tumme upp eller ner,

svara på om de upplevde lektionen eller arbetsområdet som lätt eller svårt och reflektera kring varierade metoder för planering av undervisningen i olika ämnen.

I elevintervjuer framkommer olika upplevelser av elevinflytande. Exempelvis har eleverna klass- och elevråd som ger dem möjlighet att påverka undervisning och arbetsmiljö. Av de intervjuade eleverna anser de flesta att de får vara med och påverka, men några uppger att de aldrig får tycka till. Även Skolenkäten indikerar att det finns elever på skolan som upplever att de inte får påverka lektionerna eller att de vuxna på skolan inte lyssnar in elevernas förslag, vid till exempel klassråd.¹⁰ En analys som både rektorn och elevhälsan gör är att det finns lite olika syn på vad inflytande innebär. Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna diskuterar tillsammans med eleverna om vad elevinflytande innebär och synliggör för eleverna i vilka situationer de är med och påverkar undervisningen.

Vidare visar granskningen att eleverna också har möjlighet till inflytande genom att kontinuerligt utvärdera undervisningens arbetssätt, komma med förslag och synpunkter. Eleverna ges även möjlighet till att reflektera över sitt eget lärande. Alla elever får i samband med utvecklingssamtal med vårdnadshavare reflektera kring hur det går i olika ämnen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i *flera delar* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

---

¹⁰ Medelvärde för elever i årskurs 5 vid Kyrkmons skola på frågan *Hur mycket tycker du att de vuxna i skolan lyssnar på förslag från eleverna, till exempel från klassråd eller elevråd?* var 5,6 vilket kan jämföras med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter 6,4.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det finns ett medvetet arbete på skolan för att skapa och upprätthålla en trygg miljö för eleverna. Skolan följer upp tryggheten på olika sätt, såsom i olika kartläggningar. Resultaten kring elevernas trygghet analyseras och insatser vidtas vid behov. Skolan bedriver även ett arbete med att främja studiero, men de gemensamma strategier och förhållningssätt som skolans personal kommit överens om för att skapa lugn och ro i klassrummet följs inte alltid.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Skolenhetens arbete med att skapa trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna. Skolans personal kartlägger elevernas upplevda trygghet på olika sätt, exempelvis genom att eleverna besvarar enkäter kring deras upplevelse av trygghet och trivsel inför utvecklingssamtalen. Rektorn och EHT sammanställer och analyserar därefter enkätresultatet. Vidare genomför skolsköterskan hälsosamtal med eleverna för att samla ytterligare information om elevernas upplevda trygghet. Via trygghetsenkäterna och trygghetsvandringar kartläggs och identifierats platser där eleverna upplever sig mindre trygga. Utifrån de olika kartläggningarna beslutar skolan sedan om åtgärder för att förbättra och bibehålla tryggheten för eleverna. Exempelvis ökas personalnärvaron vid platser där elever uppgett att de kan känna sig otrygga.

Av intervjuer med elever framgår att skolans trivselregler och ordningsregler delvis är kända av eleverna. Lärarna uppger att det saknas en gemensam linje för när lärarna ska sätta stopp i situationer där elever uttrycker nedlåtande kommentarer till varandra eller hur lärarna pratar om saker som anses nedlåtande, trots att skolenheten har ett nolltoleransarbete och en konsekvenstrappa. Exempelvis agerar inte alltid lärare i de situationer när pojkar uttrycker nedlåtande kommentarer mot flickor.

Skolenhetens arbete med att skapa studiero och lugn miljö

Vid granskningen framkommer att det varierar huruvida det är en god studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. I intervjuer med elevhälsan och rektorn framkommer att arbetet med att skapa en gemensam lektionsstruktur, som skildras närmare under avsnittet *Undervisning*, är en del i arbetet med att skapa tydlighet för eleverna och därigenom förbättra studieron. Dock varierar det i vilken omfattning och med vilken kvalitet lektionsstrukturen används och därmed i vilken grad tydlighet skapas för eleverna samt vilket genomslag den får i undervisningen. Studiero diskuteras regelbundet, exempelvis under pedagogiska konferenser, när överenskommelser följs upp

av rektorn och vid EHM. Rektorn, elevhälsan och respektive klasslärare kartlägger kontinuerligt elevernas studiero samt har regelbundna avstämningar bland annat kring hur studieron är för de olika klasserna. Elevhälsan går därefter ut i klassrummen och ger förslag på vad som kan förbättras och förstärkas gällande studiero.

Vid observationer och intervjuer framgår dock att lärare har olika förhållningssätt i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero. Lärarna tenderar att själva utforma strategier för att skapa studiero i undervisningen och det saknas ett gemensamt arbete kring att upprätthålla studiero. Eleverna berättar att det varierar mellan lektioner om det är studiero eller inte. Variationen beror mer på den undervisande läraren än på ämnet i sig. Vid lektionsbesöken varierar det i vilken utsträckning lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att återställa ordningen i klassrummet när det behövs.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn strategiskt arbetar tillsammans med skolans personal och elever för att gemensamma förhållningssätt och strategier för studiero upprätthålls i klassrummen.

Skolinspektionens granskning visar att det bedrivs ett arbete för att undervisningen ska präglas av studiero. De gemensamma strategier och förhållningssätt som skolans personal kommit överens om upprätthålls dock inte av alla.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.¹¹ Det är skolans och ytterst rektorns ansvar att skapa en sådan skolmiljö.

Utvecklingsarbete kan innefatta att undersöka hur eleverna ser på vilka metoder som är framgångsrika. Det kan vara enklare för eleverna att upprätthålla regler gällande ordning och ljudnivåer om de har varit delaktiga i att bestämma vad som gäller vid olika aktiviteter i klassrummet. Därför behöver eleverna få vara delaktiga i arbetet som handlar om att skapa samsyn kring hur arbetet med att skapa studiero bör bedrivas. Dels genom att rektorn och lärarna lyssnar på elevernas uppfattning kring hur de upplever studieron och undervisningens kvalitet. Dels genom att eleverna får vara med och ha synpunkter på det förebyggande arbete som skolan bedriver samt vilka förhållningsregler som bör gälla i klassrummet.

---

¹¹ 5 kap. 3§ skollagen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn initierar ett mer systematiskt arbete för att förbättra och upprätthålla studieron på skolan. Rektorn bör även kontinuerligt följa upp hur arbetet med lektionsstruktur och studiero får genomslag i undervisningen. Skolinspektionen vill i sammanhanget påpeka vikten av att samtliga undervisande lärare är väl införstådda i skolans gemensamma arbete kring att skapa och upprätthålla studiero. Lämpligtvis inleds arbetet med att genomföra en kartläggning av hur studieron ser ut i olika klasser och ämnen för att identifiera situationer som utlöser en sämre arbetsmiljö såväl som framgångsrika, förebyggande strategier. Utvecklingsarbetet kan med fördel kompletteras med lektionsobservationer och kollegialt lärande i syfte att identifiera och sprida goda exempel.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i *flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattade motivering är att rektorn till viss del säkerställer likvärdigheten i lärarnas bedömningar av omdömen och betyg. Säkerställningen innefattar att alla betygsättande lärare som arbetar i skolans årskurs 6 sambedömer de nationella proven tillsammans med betygsättande lärare i skolområdet. Rektorn analyserar dock inte eventuella avvikelser i lärares bedömning och betygsättning, exempelvis resultat mellan nationella prov och betyg, mellan lärares betygsättning i olika klasser eller skillnader i betyg mellan flickor och pojkar.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Förutsättningar för att säkerställa likvärdig bedömning och betygsättning

Granskningen visar att det finns en struktur med forum som möjliggör för lärarna att kvalitetssäkra sina omdömen samt utvecklas i sin bedömarkompetens. Det finns en årligt återkommande samverkan mellan huvudmannens skolor gällande sambedömning av nationella prov för årskurs 6. Skolan har även en tydlig struktur för sambedömning av nationella prov i årskurs 3. Utöver detta finns det ett delvis strukturerat arbete med sambedömning på skolenheten men att kvalitetssäkring av omdömen och betygssättning i övriga årskurser och ämnen genomförs i begränsad omfattning. Av intervjuer med lärare framgår, förutom ovan nämnda

möteskonstellation, att lärarna kan samverka och stämma av funderingar kring bedömningar med varandra. Lärarna anser att det är en styrka att skolan har parallellklasser och att lärarna därför kan samråda med andra lärare i samma årskurs. Vid behov av ytterligare stöd kontaktar lärarna specialläraren i första hand och därefter rektorn.

Rektorns uppföljning och analys av lärarnas bedömningar och betygsättning

Granskningen visar att rektorn till viss del följer upp och analyserar lärarnas bedömningar och betygsättning. Rektorn identifierar och analyserar i liten omfattning omotiverade avvikelser. Det saknas även rutiner för att analysera betyg och nationella prov ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt och att de nationella proven särskilt beaktats. Exempelvis har skillnader mellan nationella prov och betyg inte diskuterats och beaktats. Rektorn menar att skolan behöver arbeta mer med systematiska resultatuppföljningar och analysera skillnader i resultat, exempelvis mellan nationella prov och betyg samt mellan flickor och pojkar. Varken elevhälsan eller lärarna anger att de är delaktiga i några diskussioner om eventuella avvikelser kring lärarnas omdömen eller betygsättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor utvecklar arbetet med att identifiera och analysera eventuella skillnader i omdömen och betyg mellan lärare, ämnen och årskurser samt för diskussioner med lärare utifrån en sådan analys.

Rektorn behöver följa upp och analysera skillnader och avvikelser i lärarnas omdömen för att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar och betygsättning. Rektorn behöver även säkerställa att lärarna använder sig av olika metoder för att göra bedömningarna och betygsättningen likvärdig.

Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare har det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till kriterier för bedömning av kunskaper och betygsriterier. I rektorns uppföljning ska analys av avvikelser i betygsättningen göras i syfte att komma åt ifall eventuella skillnader och variationer beror på att lärarna använder olika "måttstockar" för sin betygsättning.

I rektorns uppdrag ingår det att följa upp lärares samlade bedömningar, resultat på nationella prov, omdömen och betyg i syfte att säkerställa att det sker en likvärdig betygsättning på skolan samt att lärare gör bedömningar på ett likvärdigt sätt. I det

ansvaret ligger att undersöka om det finns omotiverade avvikelser i betygen inom skolenheten och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem.

Mot denna bakgrund rekommenderar Skolinspektionen rektorn att utveckla arbetet med att identifiera, följa upp och analysera eventuella skillnader i omdömen och betyg mellan lärare, ämnen och årskurser för att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar och betygsättning. Rektorn bör exempelvis analysera skillnader mellan lärares betygssättning i olika klasser och ämnen, mellan flickors och pojkars resultat samt föra analyser av betyg över tid för att kunna reflektera över om betygen glider iväg i någon riktning. Rektorn bör även föra diskussioner med enskilda lärare, arbetslag eller hela kollegiet baserat på vad analysen visar att avvikelserna beror på.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Veronica Bonivart Säfström.

I handläggningen av ärendet har utredarna Pia Almarlind (föredragande), Anders Haglund och Eva Ahlman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tolv lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor och biträdande rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan och dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 7 – 8 juni, 2023. Skolbesöket och intervjuer med elever och lärare samt digitala intervjuer med elevhälsa, rektorn och biträdande rektorn genomfördes av Pia Almarlind och Anders Haglund.

Kyrkmons skola är en kommunal grundskola i Sundsvalls kommun. Vid skolenheten bedrivs verksamhet för elever i förskoleklass, grundskolans årskurser 1–6, anpassad grundskola 1–6 samt fritidshem. Skolinspektionens granskning avser grundskolans verksamhet i årskurserna 1–6.

Vid granskningstillfället har skolan 231 elever i årskurs 1 till och med 6. Skolenheten leds av en rektor som är ansvarig för förskoleklass, grundskola årskurs 1–6 och anpassad grundskola årskurs 1–6. Till sin hjälp har rektorn även en biträdande rektor som fokuserar på förskoleklass och grundskola årskurs 1–3. Inom organisationen ingår ett elevhälsoteam bestående av biträdande rektor, skolkurator, skolsköterska samt två speciallärare.

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2021/2022 var andelen elever i årskurs 6 från Kyrkmons skola som uppnått betygskriterierna för minst E i alla ämnen 74,5 procent, jämfört med rikets 72,4 procent.